

om de vilde tale eller ikke; men jeg kan specielt fremhæve den ærede fjerde Tale, hvem jeg vilde anbefale som en interessant Lektur at gjennelese det Foredrag, han den Gang holdt. Han vilde da i højeste Grad blive forbauset derved, og hvis Andre vilde følge det samme Raad, vilde Forbavelsen ogsaa kunne nydes af dem. Hvorledes den ærede Rigsdagsmand har udtalt sig i Dag, antager jeg, at de, der vare tilstede, ville erindre, og hvorledes han dengang udtalte sig, ville de se ved at gjennelese hans Foredrag, men jeg vil dog fremhæve, at han da ikke blot udtalte sin varme Tak til Ministeren, men tillige, at han i overmaade Meget var fuldkommen enig i, hvad der var kommet frem og glædede sig over, at et saadant Forslag derefter vilde komme til at foreligge. Han døde væsentlig ved Punktet angaaende Tallet i Skolerne, hvilket jeg betragter som noget aldeles Underordnet, og dernæst fremhævede han sin Aevnelse for en Deeling af Betalende og Afbetalende, men hvad der forekommer mig mest interessant, er, at den ærede Rigsdagsmand dengang var fuldstændig af den Mening, at der ikke kunde være Tale om nogen Frikskolelov; det var meget langt fra at være Tilfældet. Hans Ord lode saaledes, at Frikskolen ligger langt borte, og det var altsaa ikke den, man skulde tænke paa. Derimod var han saa god at anbefale Noget, med Hensyn til hvilket jeg ikke kan kræve nogen Taknemlighed af ham, fordi hans Ønske i saa Henseende er blevet opfyldt, fordi jeg oprigtigt takte ham, at jeg havde glemt, hvad han sagde derom, men i Dyrkt ser jeg, at hans Ytringer i en mærkelig Grad stemme overens med, hvad der her er forelagt. Med Hensyn til Spørgsmaalet om Frikskolen og Statskolen yttrede han nemlig, at han gjerne vilde spørge Ministeren, om der ikke var nogen Mulighed for ved den nye Ordning at faae indført en Bestemmelse omtrent af det Indhold, at der, hvor de fattige foretrak saadanne Frikskoler, kunde ydes Tilskud dertil af Kommunens Kasse, idet det maatte erkjendes at være en Fordel for Kommunens Skoler, at Børneantallet i dem kunde blive forringet; dette tror jeg passer saa godt med § 7 i det foreliggende Lovforslag, som det overhovedet er muligt. Jeg tror saaledes, at ikke blot den Mand, som nu ikke er tilstede, men som var den, der havde fremkaldt Svaret fra min Side, og som bekendt i Dyrkt stod mig meget fjern i politisk Henseende, men ogsaa flere Andre, med hvem det Samme er Tilfældet, udtalte en Tilfredshed med, hvad der fra min Side var fremført. Dette var selvfølgelig ikke bindende for dem, og det var heller ikke Noget, som i mange Enkeltheder kunde ventes at ville holde sig, men det synes dog at maatte indeholde en absolut Garanti for en velvillig Modtagelse af dette Lovforslag om en Reform af Skolevæsenet, med Hensyn til hvilken der dengang var et saa stærkt Ønske, at Forespørgeren udtrykkelig erklærede, at dersom ikke det Svar var kommet fra min Side, at det var saa godt som

sikkert, at en saadan Reform vilde komme, vilde der være blevet vedtaget en Dagsorden, som gik ud paa at faae en saadan. Saaledes var Stillingen den Gang, og jeg maa tilstaa, at man maa falde det en overraskende Vending, dersom et Forslag, som væsentlig er bygget paa det, der da saa udførlig blev udtalt, nu skulde vises tilbage. Jeg tror, at disse Betragtninger dog have nogen Værdi, og jeg har derfor dvalt noget lange derved. Det er naturligt, at jeg, som i en temmelig lang Tid med stor Interesse og Varme har fystet med denne Sag, har ønsket at faae Leilighed til at udtale mig, da maatte Afstedstimen kunde nærme sig. — Det ærede Medlem for Skanderborg Amts 1ste Valgkreds (Bajer) ansøgte en Grund til at negte Sagens Overgang til 2den Behandling, som jeg ikke ser har hørt anvende her i Thinget, i det Mindste ikke ved Begyndelsen af Samlingen, og som jeg allermindst havde tænkt mig skulde anvendes i dette Tilfælde. Han mente nemlig, at man ikke skulde spille mere Tid paa Forhandlingen af denne Sag, fordi Medlemmernes Tid allerede var saa stærkt optagen, at den ikke kunde strække til; derfor skulde man nu negte denne Sags Overgang til 2den Behandling. Jeg har ikke den Gæde at kende det ærede Medlem og ved ikke, hvorledes hans Tid er optagen, men jeg kender Thingets Arbejde og Forhold, og jeg har kendt mange Medlemmer, hvis Tid har været i høj Grad optagen, navnlig mod Slutningen af Samlingen. Smidertid maa jeg tilstaa, at jeg havde den Tro, at ingen af de Mænd, hvis Kræfter man især maatte regne paa ved denne Lovs Behandling, vilde finde, at Forholdet virkelig var saaledes, at man skulde undlade at fortsætte denne Sags videre Drøftelse, for ikke at spille Tid og for at kunne have Kræfter tilovers til andet Arbejde. Med disse Ord skal jeg slutte for i Dag.

Chr. Pedersen: I den korte Tid, hvori jeg har havt Sæde i den lovgivende Forsamling, har der ikke foreligget nogen Sag til Behandling, der har været af den Vigtighed som den foreliggende. Smidertid er denne Sag saa omhyggelig gjenneleget og vidtløftig omtalt, at jeg tror, at Thingets Medlemmer allerede begynde at trættes og sløves af disse Forhandlinger, og jeg skal derfor afholde mig fra at gaa ind paa Sagens Realitet. Naar jeg har begjært Ordet, er det nærmest for at nedlægge en Indsigelse mod, om jeg maa bruge det Udtryk, de Bestyrelser, det ærede Medlem for Kjøbenhavns 2den Valgkreds (Bry) og den ærede Minister reiste mod de Medlemmer, som mulig vilde stemme mod Lovens Overgang til anden Behandling. Hvad jeg her vil udtale, bliver altsaa nærmest en Motivering af, hvorfor jeg vil stemme saaledes. Det ærede Medlem for Kjøbenhavns 2den Valgkreds siger, at det forekommer ham, at de, der stemme mod Sagens Overgang til anden Behandling, ikke røbe nogen Interesse